

הלכות הדרף היומי

מסכת ביצה

תוכן

- א. כלי שנממא מערב יום טוב אין מטבילין אותו בין השמשות1
- ב. וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין.....1

דף יט.

א. כלי שנממא מערב יום טוב אין מטבילין אותו בין השמשות

נתבאר לעיל דף יח. שאין להטביל כלים טמאים בשבת ויו"ט וגם בספק השיכה כלומר מהשקיעה ועד צאת הכוכבים¹ אין להטביל כלים מטומאתן, וכלים חדשים הנקחין מן הנכרי לדעת האוסרים שם להטבילין בשבת וביו"ט גם אין להטבילין בין השמשות², משום דנראה כמתקן את הכלי דע"י הטבילה מותר להשתמש בה, אך אם הוא צריך לשבת ואין לו אחר, יכול³ לטבול בין השמשות ולברך כדין⁴.

דף יט:

ב. וכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין

כל מצוה או חובה המוטלת על האדם אינו יכול לקיימה מכסף צדקה, או הקדש שיש לו, שכל דבר שבחובה אינו בא אלא מן החולין.

¹ שלוש עשרה וחצי דקות

אחרי שקיעה לענין דין זה

² ועיין שאנת אריה נז שמשמע שמאן דמתיר שבות בין השמשות היה מתיר להטביל גם כן לצורך יו"ט אך בבין השמשות דמוצאי יו"ט אסור כיון שלא השיב מטביל לצורך יום טוב.

³ ועיין בכף החיים ס"ק י שהביא מא"ר שעדיף ליתנם במתנה לנכרי ולשאלו ממנו או להטביל בהערמה דרחיצת הכלי או שאיבת מים שמותר גם בשבת כמו שנתבאר לעיל אך מהמ"ב ושעה"צ מבואר שאעדיף שיטבילנו הוא ועיין בתה"ד סק"ג שעדיף שנכרי יטבילנו וישראל יעמוד על גביו אולם במ"ב לא הזכיר כלל עצה זו.

⁴ מ"ב רסא ה

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>

הלכות הדף היומי

מסכת ביצה

לפיכך מחצית השקל⁵ ומתנות לאביונים המחוייבין ליתן⁶, אין יוצאין בנתינתם אם נותנין אותן מן מעשר הכספים. אכן המוסיף ליתן משיעור המחוייב, רשאי ליתן התוספת מן המעשר.

וכן מטעם זה, מי שהתחייב לתת כסף לבית הכנסת, או עבור עליה לתורה, אינו יכול לשלם עבור כך ממעשר כספים, אולם מתחילה כשהתחייב היה דעתו ליתן ממעות מעשר מותר⁷.

וכן הנודר לעום סכום ימים מסויים ואירע בהם תענית אחרת שנדר בנפרד כגון שנדר לעום בים ב' וה' בספירת העומר. ונדר לעום ארבעים יום, ואירע שיום ב' וה' אלו נפלו בתוך הארבעים יום אינם עולים לו⁸.

אולם אם אירע תענית חובה כגון שבעה עשר בתמוז או תענית אסתר וכדומה עלו לו⁹.

וכן מטעם זה מי שאינו יודע¹⁰ יום שמת בו אביו או אמו יברור לו יום אחד, אך אין לברור יום יארציי"ט שיש לו בלאו הכי, כגון שאינו יודע יום מיתת אביו אל יברור לו להחזיק ביום שמתה אמו, וכן להיפך, כיון שמקבל עליו מנהג של אמירת קדיש ותפלה לחובה אין לפטור עצמו ביום שכבר מחוייב בזה.

וכן מי שאינו יודע יום פטירת אביו ואמו גם שניהם, יבחר יום מיוחד לכל אחד.

וכן מי שקיבל על עצמו לומר קדיש עבור נפטר וכ"ש אם מקבל שכר עבור כך ובתוך כך נפטר קרובו אינו יכול לפטור עצמו בקדישים שאומר על קרובו שהרי בזה מחוייב הוא¹¹.

⁵ שו"ת מהרי"ל סימן נו אות ז מג"א תרצד א יוסף אומץ חלק א דיני פורים והגלוה לו סימן תתרפח

⁶ ולענין לזון את בניו יותר מגיל בר מצוה או גיל שש עיין יו"ד רמט א ובש"ך וראשון לציון שם

⁷ ט"ז יו"ד רמט א, שו"ת מלמד להועיל חלק ב (יורה דעה) סימן קב וכתב שם "ואולם מתשובת מהר"י אסאד

סי' של"ה נראה דאסור גם בכה"ג, ועי' עוד שם סי' של"ד"

⁸ שו"ת מהרי"ל קיה ובמ"ב תקסח מט

⁹ שו"ע ונו"כ תקסח יא

¹⁰ שו"ת תשורת שי ח"א סי' תקפ"ה

¹¹ שו"ת ציץ אליעזר חלק ז סימן מט – קוני' אבן יעקב פרק ז

להצטרפות להלכות הדף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/GBwUrGXgJmSBYBitDGM0T3>